ר בְּבָלִישָׁם וּבְּמוֹעֵרְקְטְן כג. ה' שָׁם בְּתוֹיְפְּפּוֹת הָּרְא"שׁ שָׁם בַּמּוֹעֵרְ הָּיוֹת הַ בְּטִּם. נ' בְּרָכּוֹת הַּבְּרָת בְּיִבְּיִן בְּפָפָר מוֹנְת אָרָם. כ' בְּרָכוֹת יח מוֹנְת אָרָם. כ' בְּרָכוֹת יח מוֹנְת מְּרָם הַבְּרָ בִּהַלְּכֹּת יח שמע,

בַּאָר הַגּוֹלַה

(עֵיֵן בְּיוֹרָה דַּעָּה (י) סִימֶן (כ) שמא): ב. 'בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּחֹל, אֲבָל בְּשַׁבָּת (י) חָיָב בָּל הַיּוֹם יֹעַד הָעֲבֵּר אִם מַחְשִׁידְּ עֵל (שׁ הַתְּחוּם לְהָתְעַפֵּק בְּצַרְכִי קְבוּרָה, אֲבָל אִם (י) אֵינוֹ מַחְשִׁידְּ עֵל הַתְּחוּם לְהָתְעַפֵּק בְּצַרְכִי קְבוּרָה, אֲבָל אִם (י) אֵינוֹ מַחְשִׁידְּ עֵל הַתְּחוּם לְקָבְרוֹ בּוֹ בַּיּוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן אִם רוֹצֶה לְקַבְרוֹ בּוֹ בַּיּוֹם עַל יְדֵי עוֹבְדֵי פוֹכָבִים דִּינוֹ כְּחֹל, וְאִם אֵינוֹ רוֹצֶה לְקָבְרוֹ בּוֹ בַּיּוֹם דִּינוֹ בְּשַׁבָּת; ג. 'הַמְשַׁמֵּר אֶת הַמֵּת, אֲבָּלוּ אֵינוֹ מֵתוֹ, (י) (יִם בְּטוּר: ד. "הָיוּ שְׁנִיִם מְשַׁמְּרִים, זֶה מְשַׁמֵּר זָה הְשַׁמֵּר הָה יֹהָרִין, וְאָם יֵשׁ נוֹסָבִּים, נִשְׁמָטִים וְקוֹרָץ, וֹהְתִּ בְּטֵּר לָמֵת (יי) בְּלְצַרְכִי הַתְבִּירָה בְּבַת אַחָת בְּטוּרִין, וְאִם יֵשׁ נוֹסָבִּים, נִשְׁמָטִים וְקוֹרִין, וְתִּר בְּבָּר לָמֵת (יי) נְשָׁמָטִים וְקוֹרִין, וְעִין בְּיֹרָה בְּבָר הִבְּבִר הִיִם לְצָּרְכִי הַתְבִּירָם בְּעִבְּיִן וְקוֹרִין (עַיֵּן בְּיוֹרָה דִּעָּה סִימִן שְּהִוֹ. זֹ. בּאָסוֹר לִוְתִר מֵמֵל הִיבְּרִים לְצִּרְכֵי הַתְבִּיִין וְקוֹרִין (עַיֵּן בְּיוֹרָה דֵּעָה סִימִן שְּהִוֹ, וֹן אַלְרִשׁ אַמֹל מֵת (מִי בְּבָּר אַמָּת הִוֹף בְּבָּרוֹת, יֹוְאָם הַבְּרָא מִים בְּנִה בְּשְׁבָּת אַמֵּל הִוֹבְּ בְּמִב אַמִּלְים מִל מִן בְּיִבְּם אַמְל מֵּר בְּיִבְים מִיבְּן אַמְרִים אֵלוּ וֹבְיוֹרִם אֵלוּ וּמְלְבְשִר מִּיִם לִייֹם בְּשְׁבָּע אַמּמוֹת שִׁל מֵת (מִי) אוֹ בְּי בְּבָּר מִינִם שִּיב הְיֹנִה בְּיִבְים לִייִר בְּבִּים בְּבָּיוֹת מִּיל בְּיִים בְּיִבְּים מִּים בְּיִבְּים בְּיִר בְּיִבְּת אַמִּלּית מִינֹים בְּיִבְּיִים בְּיִבּים בְּיִבְיִּים בְּיִים מִשְׁלִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבּים בְּיִבּים בְּיִים בְּיִבְים בּיִבְּים בְּיִבּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּינִים בְּיִבְים בְּעִים בְּיִים בְּשְׁיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבּים בְּעִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיבְּים בְּיבּים בְּיבְּים בְּיוֹבְים בְּיבְיוֹם בְּיבְיבְּים בְּי

שערי תשובה

באר הימב

לא בְּחֹל עַקְ שֶׁם, וְצֶרִיךְ לוֹמר דְשֶׁם מיְרֵי בְּשֶׁאֵין לוֹ מִתְעַפְּקִין. וְעַיֵן עוֹד שָׁם מה נְמְפַר לַבַּתָּפִים) אֲנְינות קָלָא, עַיֵן שָׁם. וְעַיֵן בְּאֵלְיָה רַבָּה שָׁעֵר חֲצִי שְׁעָה אַחַר חֲצוֹת שֶׁבֶּתב בְּסִימֶן שמא סָעִיף קָטֶן ב: (מ) שמא. דְשָׁם פֶּסק דְאֵינוֹ רשׁאי לְהחִמִיר וְכֵּן מָּמֶר בִּתְפַלֶּה. וְעֵיֵן בְּיוֹרָה דֵּעָה סִימָן שמא דְאָם עָבַר הַוְמֵן אֵין לְהַשְׁלִים הַמְּפְלֶה. עקר, ט״ז ב״ח פָּרִי חָרֶשׁ. [וְכֵן כֶּתב בְּסֵפֵר אֵלְיָה רבֶּה שַׁרָאָה כֵּן הַלֶּכָה לִמֹעשֹׁה וּבְמַחֲיִיק בְּרָכָה בְּשֵׁם זֶרַע אֱמֶת כָּחַב שֶׁדַּעְחוֹ לַהֲלָכָה וּלְמַעֵשָה דְּכְשֶׁחוֹזֵר הָאָבֵל מְבֵּית עַלְמִין אַחַר שְׁלִיש הַיּוּם לֹא יֹאמַר אֲפָלוּ הְפָלֵת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרָה רַק רָאוּי שֶׁיִקְרָא קְרִיאַת ּמְזָקְנוֹ הגָּאוֹן זצ״ל. וְשֶׁגם דעת הבֵּית יוֹסֵף כֵּן שָׁאֵין רשׁאי לְהֹחְמִיר רק דְּאֵין בֵּית שָׁמַע לְבַר בְּלֹא בְּרָכוֹת לְקַבֵּל עָלָיו עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם כוּ׳. וְעַיֵן בְּשׁוּ״ת דְּבַר מֹשֶׁה חֵלֶק דִין מוֹחִין פְּיֶדוֹ, עַיֵּן שָׁם]: (ו) עֶרָב. כָּתב ט״ו, נְרָאָה לִי כֵּיוָן שָׁיֵשׁ עֶלֶיו חִיוּב בְּעֵת ג סימן יג שַיָּכוּל לְהַתְפַּלֵל אַחַר שְלִישׁ הַיּדֹם כְּמְתְפַּלֵל שֶׁלֹא בְּוְמַנָה, וְגַם דַּעְּמּוֹ דְּהָנֵי ההיא, יש לו לְקַרוֹת קָרִיאת שְׁמע שֶׁל ערְבִית בְּעוֹד יוֹם אף על פִּי שֶׁאֵין הקָהֶל שַׁלשׁ בָּרָכוֹת שֵׁלֹא עֲשַׁנִי כוּ׳ וּבְרַכַּת הַתּוֹרָה מָטָל עַל הָאָרָם כָּל הַיֹּדִם, וַלְכֵן אַחַר קבוּרָה קוֹרָץ קָרָיאת שָׁמִע אֵלֶּא בּלּיָלֶה מִכֶּל מֶקוֹם זֵה שֵׁיְהַיֵה פָּטוּר בּלּיָלֶה לֹא יִבשֵּׁל מְמֵנוּ בָּכֶל עֵת שֶׁיהָיָה, חַיָּב לְאָמְרָם, בֵּן כָּחַב הַשַּׁלְמֵי צְבוּר בִּשְׁמוֹ: ٥ עֶרֶב, עַיֵּן בַאֵר הֵיטֵב על מלכות שמים כל שיוכל לקרות קרם לילה, ההא בכל יום אגו קורין קריאת וְעַאֵן שְׁבוּת יַעֲלְב סִימָן ח דְּמַה שֶּׁפָּתַב וְאַף אִם נֵימָא דְּקָאֵי גַּם עַל קְרִיאַת שְׁמַע לָאוּ שָׁמע שֵׁל עַרְבִית אָפָלוּ בְּעוֹד היוֹם גֶּרוֹל על כֵּן יָכוֹל זֶה לְסְמֹךְ על זֶה לְקְרוֹת בְּאוֹתוֹ על הַבֵּית יוֹסֵף קָאֵי רַק עַל הַשְּׁלְחָן עָרוּךָ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּיַד אֵלְיָהוּ סִימָן טוּ דְּאָם שׁבֶּת קֹרֶם שֶׁיֵצֵא שׁבֶּת, עד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבְתְשׁוּבת שְׁבוּת יְעִקֹב חֵלֶק א סִימֶן ק סמוד לשבת ואין זמן לקברו חיב במנחה דערב שבת, שהרי הטעם כדי שיתעסק והא ַחוֹלֵק עֶלֶיו וְכָתב דְּהמְעאֵ בְּבֵית יוֹסַף יִרְאָה דְּחיֶב לְעֵת עֶרֶב לֹא קָאֵי רק אשְׁאֶר לא אַפִּשָׁר, עַיָּן שָׁם. וְכָתַב בִּשִּׁיּרֶי כָּנֵסֵת הַגִּיזֹלָה יוֹרָה דֶעָה סִימָן שמא בְשִׁלְיחַ צִיבוּר מְצָוֹת וְלֹא אַקְרִיאת שָׁמע וָאף אָם נֵימֶא דְּקָאֵי גּם על קְרִיאת שָׁמע מָכֶּל מֶקוֹם שָׁמֵּת לוֹ מֵת בְּשַׁבָּת וְהוּא אוֹנֵן לֹא נָרַע מֵאָבֵל בְּחֹל כוּר, הָכִי נַמֵּי אוֹנֵן בְשַׁבָּת אִם אֵין תְּפָלת ערְבִית ודאי לא יִתְפּלֵל, דְּבֵינֶן שֶׁרוֹצֶה לְהָתְפּלֵל ערְבִית תְּפָלת חֹל אָם כֵּן שָׁם מִּי שֶׁיִּתְפַּלֵל יָכוֹל הָאָבֵל לְהָתְפַלֵל וּלְהוֹצִיא הָרַבִּים יְצֵי חוֹבָתָם, וְאִם יֵשׁ שָׁם אַחֵר חל הוא אָצְלוֹ וְחֶל עֶלֶיוּ אָנִינִוּת וְאוֹנֵן פֶּטוּר לְהִתְּפַּלֵל, עד כָּאן. וְעַקֵּן ב״ח וּבְמָנֵן אַינוֹ זָכוֹל, עֵיֵן שָׁם. וַאַנן נָהַגִּינָן דְּאָבֵל בְּחֹל מְתְפַּלֵל אֲפְלוּ בִּרְאִיכָּא אַחֵר, וְהַיְנוּ, כְּשֶׁמְצֵוֶה אבְרָהֶם. מִי שֶׁהְתְּחִיל לְהִתְּפַּלֵל אוֹ לְקְרוֹת שְׁמע וְנְעְשֶׁה אוֹנֵן פִּתְאֹם אִי יְנְמֹר אוֹ לְהָתְפַּלֵל עַל אָבִיו וְאָמּוֹ. וְלָכֵן בְּאוֹנֵן בְּשַׁבָּת לֹא יִתְפַלֵל בִּרְאִיכָּא אַחֵר. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן יפָסִיק, פֶּסק שָׁבוּת יְעָקֹב חֵלֶק א סִימֶן ז דְּלֹא יפְסִיק אֶלֶּא יִנְמֹר בֵּיוֶן דְּהָא דְּאוֹגֵן ַקלג לְעִנְיַן קַדִּישׁ שֶׁל קָטָן אוֹגַן בְּשַבָּת וּבְמַה שֶׁבָּתַבְתִּי מְשְׁבוּת יַצֵּקֹב בְּנַעֲשָׂה אוֹגַן לא יָקֶרָא אֶת שָׁמע אוֹ יִתְפּלֵל הוא רק דְּרבֶּנָן: חֹ פְּטוּר, וְאָם אֶפְשֶׁר לְקיֵם אֶת פּתָאם. וְעַיֵן בְּשַׁלְמֵי צִבּוּר בְּשֵׁם מָצֶל מֵאֵשׁ חֵלֶק ב וּמְכָּתָּם לְרָוָד, שֶׁיֵשׁ שֶׁדַּעְתָּם שֶׁלֹא שָׁנֵיהָם חַיָּב לְקָיָם אַת שָׁנֵיהָם, תּוֹסְפוֹת וְהרֹא״שׁ עֹלת הַמִּיד: (מ) קוֹרֶא. וְאֵין לְחַלֶּק יְסַיֵּם רַק אוֹתָה בְּּלֶבָה אֲבָל אֵין לְהַתְּחִיל בְּלֶבָה אַחֶרֶת, וּבְבַּרְכֵּי יוֹסֵף כָּאן הָאֶרִיךְ בָּזָה, בין אָם מֻנֶּח בִּסְפִינָה אוֹ בְּמֶקוֹם אחֵר מִשׁוּם דְּחִיְשִׁינֶן לְעַכְבֶּרִים, בֵּית יוֹסֵף, עֹלת ּוְכָתַב בְּשַׁלְמֵּי צָבַוּר שֶׁנָּרָאָה שָׁנַם הוא דַּעְתּוֹ שֶׁצֶּרִיךְ לְהַפְּסִיק אֶלֶא שֶׁלֹא הֶחְלִיט. וּבְשַׁלְמֵי ּ הָּמִיד: (ע) הַּקְבָּרוֹת. עחֵ לְצֵיל סִימֶן מה סָצִיף קָטֶן א מה שָׁבֶּתבְנוּ שָׁם. וְעחֵ מֶגֵן צבור פָתַב לְהַשֵּׁבֶט יְהוּדָה דַּעְתוּ שֶׁצֶרִיךְ לְהַפְסִיק וּמַשְׁמַע לֵה גַם כֵּן שֶׁבֵּן דַּעַת הַמַ״מ אבְרָהָם סִימֶן זֶה סָעִיף קֶטֶן ד: (י) לֹא יָצֶא. אְפָלוּ הָיֶה שׁוֹגֵג, כֶּסֶף מִשְׁנֶה. וְהראָב״ד מְשׁוּם דְּאָם יְגָמֹר אִיכָּא חֲשַשׁ בְּרָכָה לְבַשְּׁלָה שֵׁב וְאַל מִעְשָׁה עָדִיף, עֵחֵן שָם. וְעַחֵן

משנה ברורו

בְּשָׁבִילוֹ וְרוֹצֵה לְהַתְּמִיר עַל עַצְמוֹ, אֵין מוֹתִין בְּיָדוֹ, זֵהוּ דַּעַת רַאַבִיַ״ה. וְכַתַב רְשַׁ״ל בִּתְשׁוּכָה סִימֵן ע שֵעַכִשוּ לֹא נָהַגוּ כִּרַאַבִיַ״ה: (ז) סִימֵן שמא. דּשָׁם פַּסַק דָאֵינוֹ רַשַּׁאִי לְהַחָמִיר בִּכָל גַוּנֵי, וְכַן עָקַר [אַחְרוֹנִים]. ומבל מַקוֹם בַּן שָהוּא אוֹנֵן עַל אַבִיו וְיֵשׁ מִתְעַסְקִין בַּלְעַדוֹ, מַתַּר לוֹ לֵילֵךְ לבית הַכּנַסָת לוֹמַר קַדִּישׁ עַלַיו כִּי זָהוּ כִּבוֹדוֹ שַׁל אַבִיו, וּמְתַּר לְכַלֵּי עָלְמָא, וּמִכָּל שָׁכֵּן בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב, וְדְוְקָא בְּשָׁאֵין אֲבֵלִים אֲחֵרִים, אֲכָל ַכְּשֶׁיֵשׁ אֲכֵלִים אֲתַרִים לֹא [פָּרִי מְּגֶרִים וְדָרֶךְ החיִים]: 🔼 (ח) תַּיָּב. בְּכָל הַבְּרָכוֹת וּבְכַל הַמְּצָוֹת [זוּלת דְּכָרִים שֶׁבְּצְנְעָא], וּמַתַּר (פּ) לֵילֵךְ לְבֵית הַבְּנֵסֵת: (מ) הַתְּחוּם. וְהוּא הַדִּין בְּמָקוֹם שֶׁצְּרִיךְ לְהוֹשִׁיב גַּבָּאִים לְאַחַר מִנְחָה לְהַשְּׁוֹת בְּעֵד מְקוֹם קְבוּרָה אוֹ לַעֲסֹק בִּשְׁאָר צָרְבֵי הַמֵּת [הָכְמת אֶדֶם]: (י) אֵינוֹ מַקְשִׁיךְ וְכוּ׳. כָּתַב הַשַּ״ז, כֵּיוֶן שֶׁיֵשׁ עָלָיו חִיּוּב בָּצֵת הַהִּיא, יַשׁ לוֹ לְקַרוֹת קָרִיאַת שָׁמֵע שֶׁל עַרְבִית בָּעוֹד יוֹם, אַף עַל פִּי שָׁאֵין הַקָּהַל קורין קריאַת שְמַע אֶלָא בַּלַיִלָה, מִבֶּל מָקוֹם זֶה שֶׁיִּהָיֶה פָּטוּר בַּלַיִּלָה לא יָבַטֵּל מִמֶּנוּ על מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֲבָל מִמָּגַן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ג מַשְׁמַע דְּאֵין סוֹבֵר בֵּן, וְבֵן בָּתַב אֵלְיָה רַבָּה דְּלֹא יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמֵע וּבְרָכוֹת מבעוד יום, וכַל שַבָּן שַלֹּא יַתְפַּלֵל תִּפַלָת שַמוּנָה עַשַּׁרֶה. וְנַרְאֵה כּי, דִּיקָרָא קָרִיאַת שָׁמֵע בִּלֹא בָּרָכוֹת, וּבִמוֹצָאֵי שַׁבָּת יֹאכַל בִּלֹא הַכְדָּלָה וְלֹא יִתְפַּלֵל, וּלְאַתַר שֵׁיִקָבֶר הַמֵּת יַבִדִּיל אַפְלוּ עֵד סוֹף יוֹם שִׁלִישִׁי: (יא) דִּינוֹ כְּחְלֹ. וַאֲפָלוּ מּס אֵינוֹ רוֹצֶה לְקָבְרוֹ, מִכָּל מָקוֹם חָל עָלָיו כָּל דִינֵי אֲנִינוּת. וְדַוְקָא בְּשַיַּכוֹל לָקַבְרוֹ אֲלָא שַהוֹא אֵינוֹ רוֹצֵה, אַכָּל אָם אִי אַפְשַׁר לְקַבְרוֹ מֵחֲמַת אַיד עובדי גַּלוּלִים או אֹנֵס אַחֶר, לא חַל עַלַיו אַנִינות. וְכַתַב בְּחַכְמֵת אָדָם, דָאָם מֵת לוֹ מֵת בִּיוֹם טוֹב בִּשַּׁחַרִית בִּשְׁעַת תִּפְּלָה בִּמָקוֹם שַׁהַמִּנְהָג לָהוֹשִׁיב גַּבָּאִים, וְלֹא יָכוֹל לְקַבְּצֵם עֵד אֲחֵר הַתִּפְּלָה, לֹא חַל עַלָיו אֲז אַנִינות וְחַיָּב לְהִתְפַּלֵל, דְּהָוֵי כְּמוֹ אֹנֶס, וְכֵן בְּלֵיל יום טוֹב אַפִּלוּ שֶׁל יום

טוב שַנִי מי הִסְכִּימוּ רֹב הָאַחַרוֹנִים דִּיקַדֵּשׁ וִיִתְפַּלֵּל הַכֹּל וְאֵין בּוֹ דִּין אוגן, מִשַּעֵם שָאֵין דֶּרֶךְ לִקְבֹּר בַּלַיְלָה, וֹמֻתָּר בַּכֹּל חוץ מִלְמוּד תוֹרַה, מפני שהוא משמח. (0) וכל זה לענין יום טוב, אבל לענין חל, בין בַּלַיַלָה בַּין בַּיוֹם, אַפְּלוּ אָם יֵשׁ אַיָזָה מְנִיצָה מְן הַגַּבַּאִים שַאַין מִתְקַבִּצִין, אַפָּלוּ הַכִּי תַל אַנִינות. מִי שַהַתְּתִיל לְהַתְפַּלֵל אוֹ לְקָרוֹת שַמֵע וְנַעְשַה אוֹנֵן פָּתָאֹם, אָם יִגָּמֹר אוֹ יַפָּסִיק, יֵשׁ דֵּעוֹת בָּזֵה כֵּין הָאַחַרוֹנִים (עיֵן בְּהֶלְמת אֶדֶם בְּכְלֶל קנג סָאֵיף ה דְּדִאָתוֹ בְּהֹשְׁבוּת יְעִקֹב, וּבְשׁעָרֵי תִּשׁוּבֶה הֵבִיא הרְבָּה אַחְרוֹגִים המּצְרִיכִין לְפָּסֹק): 🕻 (יב) פָּטוּר. מִקְרִיאַת שְׁמֵע וּתְפִּלָּה וְכַל הַמִּצְוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהוֹא עוֹסֵק בְּמִצְוָה, שֲשׁוֹמְרוֹ מִן הָעַרְבָּרִים, וַאֲפִּלוּ ָבְּסְפִּינָה חַיְשִׁינָן לְעַכְבָּרִים [נְּמֶרָא], וְאֵינוֹ רַשַּׁאִי אָז לְהַחְמִיר עַל עַצְמוֹ, וַאֲפָלוּ הוּא יושֵב חוץ לְאַרְבֵּע אַמּוֹת וְמֶגוָ וְפּוֹרִים]. וְעַיֵּן מֵה שֶׁבָּתוּב לְעֵיל בְּסִימָן לֹת: הֹ (יג) פָּטוּר. אֲפָלוּ 🛪 בִּשְׁעַת נוּתוֹ מְעַט, שֶׁגַּם אָז נִקְרָא צַבין עוסק בְּמִצְוָה, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִתְחַזֵּק כֹחו לַחֲזֹר וְלַחְפֹּר: ל (יד) וְהָאַחֵרִים וְכוּ׳. רוצה לומֵר, וְנִמְצָא שֶׁקַרְאוּ כַּלָּם, וְלֹא נִתְבַּשֵּׁל שום דָּכֶר מֵצֵסֶק הַקָּבֶר כְּלֶל אֲפָלוּ רֶגַע: זֹ (פוּ) קְרִיאַת שְׁמַע. וְהוּא הַדִּין לוֹמֵר מוּ קַדִּישׁ מוּ וּשְׁאָר דִּבְרֵי קָדַשָּׁה, וְהַשַּׁעֵם מִשׁוּם לֹצֵג לָרָשׁ: (פוז) או בְּבֵית הַקְּבָרוֹת. עַיֵּן לְעֵיל בִּסִימָן מה סַעִיף קַטָּן א בַּמִּשְׁנָה בְּרוֹרָה מֵה שֶׁבָּתַבְתִּי שָׁם לְעִנְיַן לִבְנֹס בְּתוֹכוֹ בִּתְפִּלִין, וְהוֹא הַדִּין לְעִנְיַן זָה: (יוֹ) לֹא יָצָא. כּי קְנָסוּהוּ חֲכָמִים הוֹאִיל וְעָבַר עֵל דְּכְרֵיהֶם, אֲפְלוּ ַהָיָה שוֹגֵג. וְהַרַאֲבַ״ד חוֹלֵק וּסְכִירָא לֵהּ דְּאֵין צָרִיךְּ לַתְּזֹר וְלִקְרוֹת, בֵּיוָן ּדְהַמָּקוֹם הַהוֹא הָיָה רָאוּי לִקְרוֹת בּוֹ, וְרַק מִשׁום לעֵג לָרָשׁ, יָצָא בִּדִיעַבַד. וּלְדִינָא, לְעָנָיַן קָרִיאַת שָׁמֵע הִסְכִּימוּ הָאַחַרוֹנִים לֶחשׁ לְדְבְרֵי הָרַמְבַּ״ם לַתַזֹר וִלְקָרִזת, אַבֶּל אָם בֵּרָך אוֹ הִתְפַּלֵל אֵינוֹ חוֹזֵר, וּלְעִנְיַן בִּרְכוֹת קָרִיאַת שַּׁמַע מִסְתַּפֵּק הַפְּרִי מְגָדִים עַיַּן שָׁם טַּעְמוּ:

שַׁעַר הַצִּיוּן

ב (יד.) הָכְּמַת אָדָם: (יג.) הָכְמַת אָדָם: (יד.) מָגַן אַבְּרָהֶם סִימֶן תקמה: (טו) דֶרֶךְ הַהִּיִם: (טו) הָכְמַת אָדָם: הֹ (יז.) הַכְּמַת אָדָם: (יד.) הַכְּמַת אָדָם: (יד.) הַכְּמַת אָדָם: (יד.) בְּרָכֹת גַּבְּרַ מִשְׁנָה: